

**Система оцінювання екзаменаційної роботи
з української літератури**

За правильну відповідь на завдання В1-В12 виставляється 1 бал, за неправильну відповідь чи її відсутність – 0 балів.

Відповіді

Демонстраційний варіант	
B1	«Моя автобіографія» <i>або</i> Моя автобіографія
B2	усмішка
B3	Павло Губенко
B4	2,4,3
B5	гумореска
B6	від першої <i>або</i> першої
B7	іронія
B8	Малишко
B9	анафора
B10	анапест
B11	1,2,5
B12	перехресне

**КРИТЕРІЙ ПЕРЕВІРКИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З
РОЗГОРНУТОЮ ВІДПОВІДДЮ**

Увага! При виставленні балів за виконання завдання в «Протокол перевірки відповідей на завдання бланка №2» необхідно враховувати, що **якщо відповідь відсутня** (немає жодних записів, які свідчать про те, що учень приступав до виконання завдання), то в протокол виставляється «Х», а не «0».

Оцінювання виконання завдань С1 і С3

Розгорнута відповідь обмеженого обсягу (5-10 речень). Вказівка на обсяг умовна; оцінка відповіді залежить від її змістовності (при вмінні точно формулювати свої думки випускник може достатньо повно відповісти і в меншому обсязі).

Точність і повнота відповіді	Бали
а) випускник виявляє розуміння специфіки завдання: аргументовано відповідає на питання, висуваючи необхідні тези, наводячи аргументи і роблячи висновки, фактичні помилки та неточності відсутні	3
б) випускник виявляє розуміння специфіки завдання, опираючись на авторську позицію; при необхідності формулює свою точку зору; не замінює аналіз переказом тексту, але при відповіді не всі тези переконливо обґрунтovanі, i/або допускає одну фактичну помилку	2
в) випускник розуміє суть питання, але не дає прямої відповіді на питання, a/або не опирається на авторську позицію, обмежуючись власною точкою зору, i/або непереконливо обґрунтovanі свої тези; i/або частково підмінюює аналіз тексту його переказом, i/або допускає 2 фактичні помилки	1
г) випускник неправильно відповідає на питання, i/або дає відповідь, яка змістово не відповідає поставленому завданню, i/або замінює міркування переказом тексту, i/або допускає 3 і більше фактичні помилки	0

2. Дотримання мовленнєвих норм		
а) допущено не більше 1 мовленнєвої помилки		0
б) допущено більше 1 мовленнєвої помилки		1
	Максимальний бал	4

Оцінювання виконання завдань С2, С4, що вимагають написання розгорнутої відповіді обсягом 5-10 речень

Вказівка на обсяг умовна; оцінювання відповіді залежить від її змісту (при наявності глибоких знань випускник може відповісти і в більшому обсязі; а при вмінні точно формулювати свої думки можна досить повно відповісти і в меншому обсязі). Якщо при перевірці завдань вказаної групи експерт за перший критерій виставляється 0 балів, завдання вважається невиконаним і за другим критерієм не оцінюється (у протокол перевірки відповідей виставляється 0 балів).

Критерії	Бали
1. Введення творів в літературний контекст і переконливість аргументів	
а) випускник відповідає на питання, вказує назви двох творів та їх авторів, переконливо обґруntовує вибір кожного твору; i переконливо зіставляє ці твори з запропонованим текстом в заданому напрямку аналізу; перекручування авторської позиції та фактичні помилки у відповіді відсутні	4
а) випускник відповідає на питання, вказує назви двох творів та їх авторів, але не у всьому переконливо обґруntовує вибір кожного твору / або переконливо обґруntовує вибір одного твору і не у всьому переконливо обґруntовує вибір другого твору i переконливо зіставляє одне чи обидва твори з запропонованим текстом в заданому напрямку аналізу (при зіставленні допускаються окремі негрубі помилки); або б) випускник відповідає на питання, вказує назви двох творів та їх авторів, обґруntовує вибір тільки одного твору (можливо, не у всьому переконливо) i переконливо зіставляє обидва твори з запропонованим текстом (при зіставленні допускаються окремі негрубі недоліки); або в) випускник відповідає на питання, вказує назви двох творів та їх авторів, переконливо обґруntовує вибір кожного твору, але допускає окремі недоліки при зіставленні двох творів з запропонованим текстом / або переконливо зіставляє з запропонованим текстом тільки один твір (при зіставленні допускаються окремі негрубі недоліки); i/або допускає 1 фактичну помилку	3
а) випускник відповідає на питання, вказує назви двох творів та їх авторів, обґруntовує вибір тільки одного твору (можливо, і не у всьому переконливо) i переконливо зіставляє один твір з запропонованим текстом (при зіставленні допускаються окремі негрубі недоліки); або б) випускник відповідає на питання, вказує назви двох творів та їх авторів, не обґруntовує вибір обох творів (чи дає непереконливе обґруntування) i переконливо зіставляє один чи обидва твори з запропонованим текстом (при зіставленні допускаються окремі негрубі недоліки); або	2

в) випускник відповідає на питання, **вказує** назви двох творів та їх авторів, **обґрунтовує** вибір двох творів (можливо, не у всьому переконливо) / або переконливо обґрунтовує вибір тільки одного твору,

АЛЕ

не зіставляє один чи обидва твори з текстом;

або

г) випускник відповідає на питання, **вказує** назву тільки одного твору та його автора, **обґрунтовує** вибір твору (можливо, не у всьому переконливо),

переконливо зіставляє цей твір з запропонованим текстом (при зіставленні допускаються окремі негрубі недоліки);

і/або допускає 2 фактичні помилки

а) випускник відповідає на питання, **вказує** назви двох творів та їх авторів, не у всьому переконливо **обґрунтовує** вибір одного твору / або не обґрунтовує свій вибір (чи подає непереконливий доказ)

1

і

непереконливо **зіставляє** ці твори з запропонованим текстом / **або** зіставляє їх з запропонованим текстом без урахування заданого аналізу;

але

б) випускник відповідає на питання, **вказує** назву тільки одного твору та його автора, обґрунтовує вибір твору і непереконливо **зіставляє** ці твори з запропонованим текстом;

або

в) **вказує** назву тільки одного твору та його автора, **не обґрунтовує** вибір твору (чи подає непереконливе обґрунтування), але переконливо **зіставляє** цей твір з запропонованим текстом (при зіставленні допускаються окремі негрубі недоліки);

і/або допускає 3 фактичні помилки

а) випускник не відповідає на питання

0

або

б) дає відповідь, яка змістово не співвідноситься з поставленим завданням;

і/або **вказує** назву одного твору та його автора, але **не обґрунтовує** свій вибір; **не зіставляє** цей твір з запропонованим текстом;

і/або допускає більше 3 фактичних помилок.

Максимальний бал

4

Оцінювання виконання завдань С5.1, С5.2., С5.3

Серед п'яти позицій, за якими оцінюється виконання завдання частини 3, перша позиція (змістовний аспект) є головною. Якщо при перевірці екзаменаційної роботи експерт за перший (змістовний) аспект оцінювання відповіді виставляє «0» балів, завдання частини 3 вважається невиконаним. Завдання далі не перевіряється. За чотири інші аспекти (позиції) оцінювання (2,3,4,5) в протокол перевірки відповідей на завдання бланка №3 виставляється «0» балів.

При перевірці оцінка за першу позицію оцінювання завдання частини 3 ставиться в колонку 5 протоколу, за другу позицію – в колонку 6, за третю – в колонку 7, за четверту – в колонку 8, за п'яту – в колонку 9.

При оцінюванні виконання завдань частини 3 необхідно враховувати обсяг написаного твору. Випускникам рекомендовано обсяг твору не менше 200 слів. Якщо у творі менше 150 слів (підрахування слів включає всі слова, в тому числі і службові), то така робота вважається невиконаною і оцінюється нулем балів.

Якщо обсяг роботи від 150 до 200 слів і більше, кількість помилок для кожного бального рівня не змінюється.

1. Глибина і самостійність розуміння проблеми, запропонованої в питанні	Бали
а) випускник розкриває тему твору, опираючись на авторську позицію; формулює свою думку з урахуванням позиції автора, висуваючи необхідні тези, наводячи аргументи і роблячи відповідні висновки; демонструє знання проблематики твору і вміння обґрунтовувати свої міркування;	3

фактичні помилки та неточності відсутні	
б) випускник розкриває тему твору, опираючись на авторську позицію; формулює свою точку зору але не всі тези переконливо обґрунтують і/або допускає 1-2 фактичні помилки	2
в) випускник розкриває тему твору поверхово, не опираючись на авторську позицію і/або допускає 3-4 фактичні помилки	1
г) випускник не розкриває тему твору і/або допускає більше 4 фактичних помилок	0
2. Рівень володіння теоретико-літературними знаннями	
а) випускник виявляє високий рівень володіння теоретико-літературними знаннями, доречно застосовуючи відповідні літературознавчі терміни при аналізі літературного матеріалу і пояснюючи функції тих чи інших літературних прийомів	2
б) випускник виявляє достатній рівень володіння теоретико-літературними знаннями, але допускає окремі неточності у вживанні термінів при аналізі літературного матеріалу, не пояснюючи функціональну роль тих чи інших літературних прийомів і/або допускає 1 помилку в їх вживанні	1
в) випускник не володіє теоретично-літературними знаннями, не використовує літературознавчі терміни при аналізі літературного матеріалу або допускає більше 1 помилки у їх вживанні	0
3. Обґрунтованість використання тексту твору	
а) текст твору, що розглядається, використовується обґрунтовано і достатньо різnobічно (цитати з коментарями до них, короткий переказ змісту, необхідний для доказу суджень, звертання до мікромем тексту та їх інтерпретація, різного роду посилання на зображене в творі і т.д.)	3
б) текст використовується, але не завжди доцільно та аргументовано, і/або є окремі випадки використання тексту не з прямим зв'язком з висунутою тезою	2
в) текст використовується тільки як переказ зображеного без необхідних коментарів	1
г) текст не використовується	0
4. Композиційна цілісність та логічність висловлювання	
а) частини висловлювання логічно пов'язані, думка розгортається від частини до частини, немає порушень послідовності усередині смислових частин висловлювань і необґрунтованих повторів	3
б) частини висловлювання логічно пов'язані між собою, думка розгортається від частини до частини, але є повтори і порушення послідовності усередині смислових частин висловлювання	2
в) частини висловлювання логічно пов'язані між собою, але думка повторюється і не розгортається, є відступи від основної проблеми, запропонованої в питанні	1
г) грубі порушення послідовності, необґрунтовані повтори, відсутність зв'язку між частинами й усередині частин, і/або загальної логіки висловлювання	0
5. Дотримання норм мовлення	
а) мовленнєвих помилок немає, або допущено 1 мовленнєву помилку	3
б) допущено 2-3 мовленнєві помилки	2
в) допущено 4 мовленнєві помилки	1
г) кількість допущених мовленнєвих помилок істотно гальмує розуміння змісту висловлювання (допущено 5 і більше мовленнєвих помилок)	0
Максимальний бал	14